

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ
ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

**ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ
78 НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
ВИКЛАДАЧІВ АКАДЕМІЇ**

Одеса 2018

Наукове видання

Збірник тез доповідей 78 наукової конференції викладачів академії
23 – 27 квітня 2018 р.

Матеріали, занесені до збірника, друкуються за авторськими оригіналами.
За достовірність інформації відповідає автор публікації.

Рекомендовано до друку та розповсюдження в мережі Internet Вченою радою
Одеської національної академії харчових технологій,
протокол № 12 від 24.04.2018 р.

Під загальною редакцією Заслуженого діяча науки і техніки України,
Лауреата Державної премії України в галузі науки і техніки,
д-ра техн. наук, професора Б.В. Єгорова

Укладач Т.Л. Дьяченко

Редакційна колегія

Голова Єгоров Б.В., д.т.н., професор

Заступник голови Поварова Н.М., к.т.н., доцент

Члени колегії:

Амбарцумянц Р.В., д-р техн. наук, професор

Безусов А.Т., д-р техн. наук, професор

Бурдо О.Г., д.т.н., професор

Віннікова Л.Г., д-р техн. наук, професор

Волков В.Е., д.т.н., професор

Гапонюк О.І., д.т.н., професор

Жигунов Д.О., д.т.н., доцент

Іоргачова К.Г., д.т.н., професор

Капрельянц Л.В., д.т.н., професор

Коваленко О.О., д.т.н., ст.н.с.

Косой Б.В., д.т.н., професор

Крусір Г.В., д-р техн. наук, професор

Мардар М.Р., д.т.н., професор

Мілованов В.І., д-р техн. наук, професор

Осипова Л.А., д-р техн. наук, доцент

Павлов О.І., д.е.н., професор

Плотніков В.М., д-р техн. наук, доцент

Станкевич Г.М., д.т.н., професор,

Савенко І.І., д.е.н., професор,

Тележенко Л.М., д-р техн. наук, професор

Ткаченко Н.А., д.т.н., професор,

Ткаченко О.Б., д.т.н., професор

Хобін В.А., д.т.н., професор,

Хмельнюк М.Г., д.т.н., професор

Черно Н.К., д.т.н., професор

Доцільність та ефективність впровадження даної стратегії обґрунтована за допомогою розробки економіко-математичної моделі на прикладі ПСП «Україна» Лиманського району Одеської області – суб'єкта малого підприємництва, що дозволило з урахуванням множини умов, взаємозв'язку між наявними ресурсами і результатами діяльності збалансувати виробництво та використання земельних, трудових ресурсів, матеріально-технічної бази та інших активів таким чином, щоб забезпечити раціональне використання наявної виробничої потужності підприємства на основі обраної маркетингової стратегії. Отримані в результаті рішення задачі показники оптимального плану характеризують зростання (в 1,8 рази) доходу від реалізації продукції порівняно з середніми фактичними даними за 2014-2016 рр. При цьому діяльність підприємства стає більш диверсифікованою, розрахунки за оптимальним планом виявили й можливість поступового відновлення галузі тваринництва.

Ефективність запропонованої маркетингової стратегії доводить суттєве зростання за оптимальним планом рівня рентабельності виробництва як по сільському господарству в цілому (з 20,3 до 54,3 %), так і в рослинництві (з 25,7 до 66,8 %).

Поряд з традиційними параметрами вхідної інформації при вирішенні задачі застосовані показники проектних витрат на маркетингову діяльність з урахуванням сформованої структури управління в підприємстві, товарної продукції в розрізі окремих каналів реалізації, цінової політики підприємства та окремих сегментів ринку, що забезпечує можливість оцінити ефективність обраної стратегії зростання маркетингової діяльності суб'єкта малого підприємництва.

В умовах відсутності в більшості малих і середніх за розмірами аграрних підприємств необхідних фінансових ресурсів для створення служби маркетингу запропоновано делегувати пріоритетні функції маркетолога фахівцям економічних служб та диверсифікувати структуру операційних витрат шляхом обґрунтування оптимального розміру витрат на маркетингову діяльність.

ПРОБЛЕМИ ТА ОСНОВНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ПИВНОЇ ГАЛУЗІ В УКРАЇНІ

Лозовська Г.М., к.е.н., ст. викл.

Одеська національна академія харчових технологій

У сучасних умовах нестабільності економічної і політичної ситуації в Україні, що провокує появу кризових явищ на вітчизняних підприємствах, особливо сильно постраждала пивна галузь.

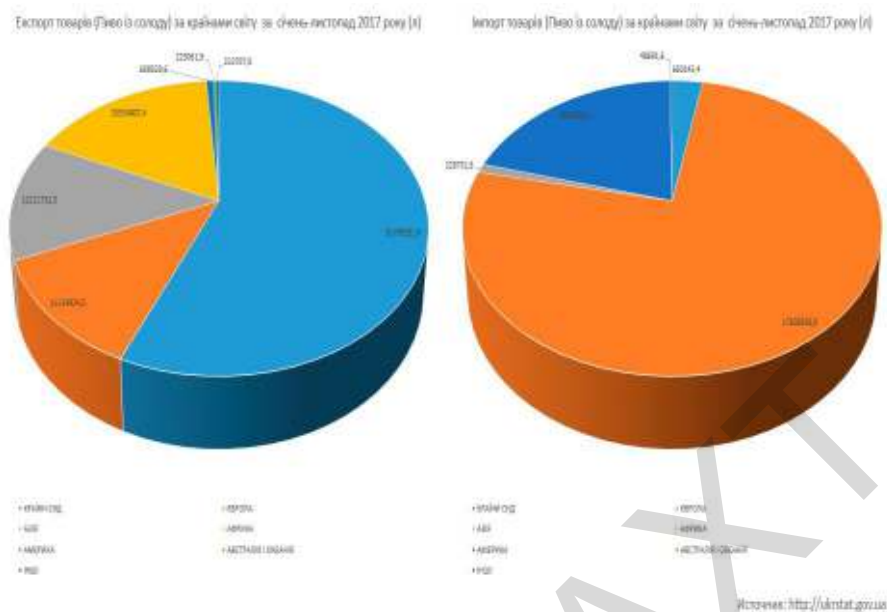
Однак, уперше за останні 10 років український ринок пива припинив падіння, свідчать дані Nielsen. Згідно зі звітом компанії, споживання пива за 12 місяців 2017 року виросло на 1,8 %. Роком раніше було зафіксоване зниження споживання на 7,1 % [1].

Український ринок пива заповнений продукцією національних компаній, імпорт займає тільки 1-2 % сегмента, а пиво іноземних виробників відноситься до преміального. У той же час, споживачі останнім часом усе більше схильні купувати іноземну пивну продукцію. Продажі імпортованого напою в період 2015-2016 рр. виросли з 3,7 % до 4,8 %.

При тому, що виробництво пива знижується, збільшується його експорт. По даним Державної фіскальної служби, в 2017 році Україна відправила на експорт більше пива, чому в 2016 році – в 1,7 рази або 31,81 млн дол. у грошовому вираженні. У натуральному ж вираженні експорт збільшився в 1,5 рази, до більш ніж 11 млн дал (у порівнянні з 2016 р.) [2].

Основні покупці українського пива – Алжир, Білорусь, Молдова. Найбільшу частку експорту займають компанії: «Оболонь», Carlsberg Ukraine, «Перша приватна броварня», «САН Інбев Україна».

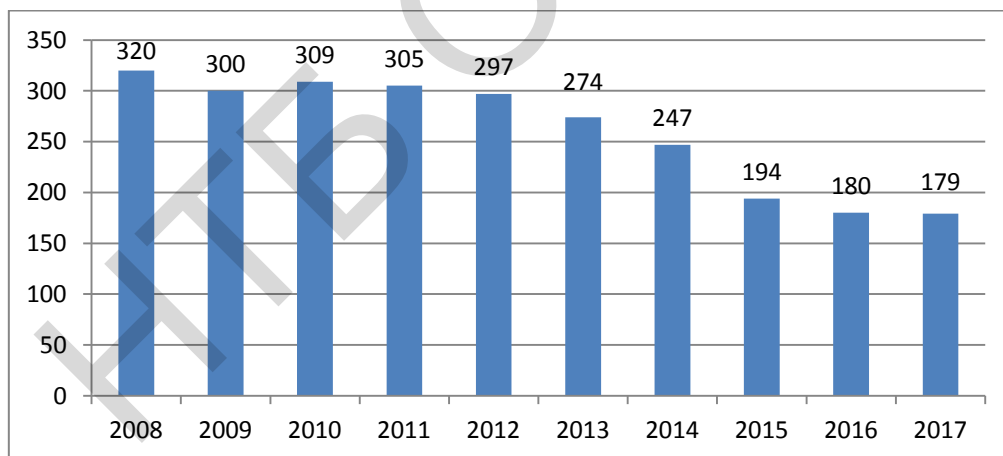
Імпортували пиво в 2017 році в основному Німеччина, Бельгія й Мексика. У цілому відносно 2016 року імпорт зріс на 35 % (або 2,94 млн дол.), а в грошовому вираженні – на 43,7 % або до 35,82 млн дол.

Рис. 1 – Імпорт та експорт пива за країнами світу за січень-листопад 2017 р. (л) [2]

В Україні працюють як великі виробники пива, що випускають продукцію відомих марок, так і невеликі регіональні пивоварні, які варять напій по власних рецептах.

Починаючи з 2013 року найбільші українські виробники пива почали скорочувати обсяги виробництва. Відчутне падіння виробництва пива припало також на період кризи 2008 року.

Рис. 2. – Динаміка виробництва пива в Україні в 2008-2018 рр. (млн. дал) [1]

На сьогодні одним з основних факторів, що сприяють скороченню обсягів виробництва даного напою в Україні, є втрата частини виробничих потужностей, розташованих на сході країни, а також у Криму. Крім того, експерти ринку говорять про скорочення зовнішньоекономічної діяльності в силу заборони на торгівлю з Росією з 2014 року. Це стало причиною значного зменшення експорту в період з 2012 по 2016 рік.

З 1 липня 2015 року українські виробники пива почали зазнавати істотних збитків, пов'язані з тим, що пиво було прирівняно до алкогольних напоїв. Падіння ринку під кінець року досягло 20 %. Ключові зміни торкнулися правил реклами й одержання ліцензій на випуск продукції. Підняття цін на пиво сприяло підвищенню акцизної ставки на 100 % (за період з 2014 року ставка акцизу виросла в 3 рази – з 0,78 грн./л до 2,48 грн./л) [3].

Таким чином, можна припустити, що обсяги виробництва пива надалі можуть залежати від податкових ставок – наступне значне збільшення акцизу може стати причиною нового зниження обсягів виробництва.

Ключовою позитивною тенденцією розвитку ринку пива є ріст продажів малих виробників. Крім того, виробників з річним обсягом виробництва не більше 300 тис. л. позбавили від необхідності покупки дорогої оптової ліцензії, знизивши її ціну до 30 тис. грн. Зниження вартості ліцензії спричинить збільшення кількості дрібних і середніх виробників, що, у свою чергу, буде сприяти зростанню виробництва в цілому [3].

Література

1. Устаканился: рынок пива остановил падение впервые за 10 лет [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://biz.liga.net/all/prodovolstvie/stati/3727004-ustakanilsya-rynok-piva-ostanovil-padenie-vpervye-za-10-let.htm>

2. Пивной рынок Украины: итоги 2017 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://koloro.ua/blog/issledovaniya/pivnoy-rynok-ukrainy-itogi-2017.html>

3. Рынок пива Украины: обзор 2017 года [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://marketing.rbc.ua/news/04.12.2017/9117>

СЕКЦІЯ «МЕНЕДЖМЕНТ І ЛОГІСТИКА»

ЕКОНОМІЧНІ ТА СОЦІАЛЬНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ УКРАЇНИ НА ПОЧАТКУ ХХІ СТОЛІТТЯ

**Савенко І.І., д.е.н., професор, завідувач кафедри менеджменту і логістики
Одеська національна академія харчових технологій**

Поняття «постіндустріальне суспільство» зафіксувало вступ на початку 60-х років розвинених західних країн, що вичерпали потенціал індустріального виробництва, в якісно новий етап розвитку. Він характеризується зниженням частки і значення промислового виробництва за рахунок зростання сфери послуг та інформації. Так, у США в сфері інформації та послуг зараз працює близько 90 % зайнятого населення.

Основними рисами постіндустріального суспільства є відмова від гігантоманії: великих підприємств, мегаполісів, багатоповерхових споруд, деурбанізація; відмова від класичних конвеєрних систем у виробництві й соціальній сфері: пріоритет невеликих підприємств, зміна системи освіти.

Під впливом економічного зростання і підвищення добробуту населення відбувається поступова переорієнтація виробництва з масовою, багатосерійної продукції на дрібносерійну. Швидка пристосовність до безперервно змінюється попиту посилює потребу в більш високому рівні загальної та професійної освіти, безперервному навчанні працівників, розвитку у них здатності до творчості і постійного оновлення. Зміни технологій вплинуть на ринок праці. В першу чергу це відноситься до низько професійної освіти, яка не вимагає прийняття комплексних креативних рішень та професій, які можливо автоматизувати. Фахівці, які зможуть підвищувати свій професіоналізм, навчатися творчо і швидко вирішувати комплексні задачі, остануться біля керма і завдячуючи новим технологіям стануть більш цінним персоналом. Ті ж, хто не зможе вчасно перекваліфікуватися, остануться за бортом, без роботи або на низькооплачуваних позиціях

Характерною ознакою структури України є низька частка малого та середнього підприємництва (МСП) у ВВП країни по відношенню до країн, які вступили в етап постіндустріального розвитку.

ОГЛЯД РИНКУ ПРОДУКТІВ СПОРТИВНОГО ХАРЧУВАННЯ	
Кручек О.А.	289
БІЗНЕС-ПЛАНУВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ТОРГОВЕЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ	
Євтушок О.В., Значек Р.Р.	290
МАРКЕТИНГОВА СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ СУБ'ЄКТІВ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА В АГРАРНОМУ СЕКТОРІ	
Євтушок О.В., Ліпова О.Л.	292
ПРОБЛЕМИ ТА ОСНОВНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ПИВНОЇ ГАЛУЗІ В УКРАЇНІ	
Лозовська Г.М.	293

СЕКЦІЯ «МЕНЕДЖМЕНТ І ЛОГІСТИКА»

ЕКОНОМІЧНІ ТА СОЦІАЛЬНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ УКРАЇНИ НА ПОЧАТКУ ХХІ СТОЛІТТЯ	
Савенко І.І.	295
МІСЦЕ І РОЛЬ СТРАТЕГІЇ В УПРАВЛІННІ СУЧАСНИМ ПІДПРИЄМСТВОМ	
Каламан О.Б.	296
ФОРМУВАННЯ ВИРОБНИЧО-ПІДПРИЄМНИЦЬКОГО КОМПЛЕКСУ ЯК ІНСТРУМЕНТ БІОРЕІНЖИНІРИНГУ ПІДПРИЄМСТВ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ	
Корсікова Н.М.	298
РОЛЬ КОМУНІКАЦІЙНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ У ЗАГАЛЬНОМУ МЕХАНІЗМІ УПРАВЛІННЯ СУЧАСНИМ ПІДПРИЄМСТВОМ	
Козак К.Б.	300
КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ СФЕРИ ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННИХ ПОСЛУГ	
Дроздова В.А.	302
СТАН І ПЕРСПЕКТИВИ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ПІДПРИЄМСТВ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ	
Ніколюк О.В., Левчук Ю.С.	303
МЕТОДИКА ВИЗНАЧЕННЯ ХАРАКТЕРИСТИК ПРИЙМАЛЬНО-ВІДПУСКНОЇ ЕКСПЕДИЦІЇ СКЛАДІВ-ХОЛОДИЛЬНИКІВ	
Чабаров В.О., Мужайло В.Д.	305
ФАКТОРИ ТА УМОВИ ФІНАНСОВОЇ РІВНОВАГИ ПІДПРИЄМСТВ ВИНОРОБНОЇ ГАЛУЗІ	
Бондаренко С.А.	307
АНАЛІЗ РИНКУ КОВБАСНИХ ВИРОБІВ УКРАЇНИ	
Дьяченко Ю.В.	309
УДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ФІНАНСОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ МАЛОГО АГРОПІДПРИЄМСТВА	
Брюшкова Н.О.	312
ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ ГОТЕЛЬНОГО БІЗНЕСУ	
Кругляк Г.О.	313
ВПРОВАДЖЕННЯ «МАТРИЦІ КОНФЛІКТНОСТІ ПЕРСОНАЛУ» ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ ПРОДУКТИВНОСТІ ПРАЦІ НА ПІДПРИЄМСТВІ»	
Селіхов С.В.	314

СЕКЦІЯ «ОБЛІК І АУДИТ»

АСПЕКТИ ОЦІНКИ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ ТА ЇХ ОБ'ЄДНАНЬ	
Купріна Н.М.	316
ЗЕМЕЛЬНА РЕФОРМА. БУТИ ЧИ НЕ БУТИ?	
Немченко В.В., Немченко Г.В.	317
ЗАСТОСУВАННЯ УПРАВЛІНСЬКОГО АНАЛІЗУ ДЛЯ ПРИЙНЯТТЯ СТРАТЕГІЧНИХ РІШЕНЬ	
Ошечков О.П.	318
ОЦІНКА МАЙНА ПІДПРИЄМСТВА: ТЕОРЕТИЧНИЙ АСПЕКТ	
Ступницька Т.М.	319
АНАЛІЗ ЕКСПОРТУ РОСЛИННИХ ОЛІЙ З УКРАЇНИ	
Антонюк О.П., Антонюк П.О.	321
УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ, ЯК МЕХАНІЗМУ ФОРМУВАННЯ ТА РОЗПОДІЛУ ПРИБУТКУ НА ПІДПРИЄМСТВАХ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ	
Іванченкова Л.В.	322
ОСНОВНІ АСПЕКТИ НОВОЇ РЕДАКЦІЇ ПОЛОЖЕННЯ ПРО ВЕДЕННЯ КАСОВИХ ОПЕРАЦІЙ У НАЦІОНАЛЬНІЙ ВАЛЮТІ В УКРАЇНІ	
Євтушевська О.О.	323
СИСТЕМА ПОКАЗНИКІВ ДЛЯ ОЦІНКИ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ МАЛОГО БІЗНЕСУ	
Баранюк Х.О.	325